

ธุรกิจครอบครัวกับบทบาทในการสร้างการเติบโตให้เศรษฐกิจไทย

จัดทำโดย
 สุมิตรา ตั้งสมวรวงษ์
 ฝ่ายวิจัย ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

Key Findings:

ธุรกิจครอบครัวมีบทบาทสูงต่อการเติบโตของเศรษฐกิจไทย โดยปัจจุบัน 80% ของธุรกิจทั้งหมดในประเทศไทย เป็นธุรกิจครอบครัวที่มีขนาดกลางและขนาดย่อม และเมื่อศึกษาบริษัทจดทะเบียนที่จัดเป็น “ธุรกิจครอบครัว” (family business) จากบริษัทจดทะเบียนทั้งหมดในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และตลาดหลักทรัพย์เอ็ม เอ ไอ (ตลาดหุ้นไทย) ณ สิ้นเดือนมิถุนายน 2567 จำนวน 852 บริษัท พบว่า

- 575 บริษัท จาก 852 บริษัท หรือ 67% ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหุ้นไทยที่ทำการศึกษา จัดเป็น “ธุรกิจครอบครัว” ซึ่งบริษัทจดทะเบียนในกลุ่มนี้มีมูลค่าหลักทรัพย์ตามราคาตลาดรวมคิดเป็น 50% ของมูลค่าหลักทรัพย์ตามราคาตลาดรวมทั้งตลาด
- บริษัทจดทะเบียนที่จัดเป็นธุรกิจครอบครัวกระจายตัวในเกือบทุกหมวดธุรกิจ ส่วนใหญ่อยู่ในหมวดอาหารและเครื่องดื่ม หมวดพัฒนาอสังหาริมทรัพย์ หมวดพลังงานและสาธารณูปโภค หมวดพาณิชย์ หมวดสื่อและสิ่งพิมพ์ และในตลาดหลักทรัพย์เอ็ม เอ ไอ (กลุ่มบริการ กลุ่มอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง และกลุ่มสินค้าอุตสาหกรรม)
- ธุรกิจครอบครัวใช้กลไกตลาดหุ้นไทยในการระดมทุนเพื่อขยายกิจการอย่างต่อเนื่อง โดยพบว่า 76% ของบริษัทจดทะเบียนที่เข้าซื้อขายในช่วงปี 2559 ถึงสิ้นเดือนมิถุนายน 2567 เป็นธุรกิจครอบครัว
 - ในช่วง 8 ปีที่ผ่านมา (ปี 2559 – 2566) มีบริษัทจดทะเบียนที่จัดเป็นธุรกิจครอบครัวจำนวน 188 บริษัท จากบริษัทจดทะเบียนที่ทำ IPO ทั้งหมด 248 บริษัท
 - ในช่วงเวลาดังกล่าว บริษัทจดทะเบียนที่จัดเป็นธุรกิจครอบครัวมีมูลค่าระดมทุนรวมสูงกว่า 344,459 ล้านบาท หรือคิดเป็น 61% ของมูลค่า IPO ทั้งหมด
 - บริษัทจดทะเบียนที่เป็นธุรกิจครอบครัวกลุ่มนี้ระดมทุนเพิ่มเติมผ่านการระดมทุนในตลาดรอง โดย 71 บริษัท ระดมทุนเพิ่มเติมในตลาดรอง 329 ครั้ง มีมูลค่าระดมทุนรวม 70,187 ล้านบาท
- บริษัทจดทะเบียนที่เป็นธุรกิจครอบครัวมีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาประเทศ โดยพบว่า ในปี 2566 บริษัทกลุ่มนี้มีรายได้รวมสูงถึง 8.31 ล้านล้านบาท หรือคิดเป็น 46.4% ของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ และบริษัทจดทะเบียนในกลุ่มนี้จ่ายภาษีนิติบุคคลรวมสูงกว่า 106,287 ล้านบาท หรือคิดเป็น 14.1% ของภาษีเงินได้นิติบุคคลทั้งระบบที่กรมสรรพากรจัดเก็บในปี 2566
- บริษัทจดทะเบียนที่เป็นธุรกิจครอบครัวมีบทบาทสำคัญต่อการจ้างงานในประเทศ โดยในปี 2566 บริษัทจดทะเบียนที่จัดเป็นธุรกิจครอบครัว 561 บริษัท มีการจ้างพนักงานรวมสูงถึง 1.35 ล้านคน เพิ่มขึ้น 6% จากปีก่อน โดยเฉพาะในกลุ่มเกษตรและอาหาร กลุ่มสินค้าอุปโภคบริโภค กลุ่มบริการ และกลุ่มอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง ที่มีการจ้างพนักงานในสัดส่วนที่มากกว่า 75% ของจำนวนพนักงานทั้งหมดที่มีการจ้างงานในกลุ่มอุตสาหกรรมนั้นๆ

Disclaimers:

ข้อมูลที่ปรากฏในเอกสารฉบับนี้ จัดทำขึ้นบนพื้นฐานของข้อมูลที่มีความน่าเชื่อถือ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ความรู้และแนวคิดแก่ผู้อ่าน มิใช่การให้คำแนะนำด้านการลงทุน ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยมิได้ให้การรับรองในความถูกต้องของข้อมูล และไม่รับผิดชอบต่อความเสียหายใดๆ ที่เกิดขึ้น อันเนื่องจากการนำข้อมูลไปใช้ ส่วนใดส่วนหนึ่งหรือทั้งหมดไปใช้อ้างอิง หรือเผยแพร่ไม่ว่าในลักษณะใด นอกจากนี้ ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ขอสงวนสิทธิ์ในการเปลี่ยนแปลง แก้ไข เพิ่มเติมข้อมูลไม่ว่าส่วนใดส่วนหนึ่งหรือทั้งหมดตามหลักเกณฑ์ที่เห็นสมควร ทั้งนี้ ความเห็นที่ปรากฏในรายงานฉบับนี้เป็นความคิดเห็นส่วนตัวของผู้เขียน ไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับความเห็นของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

Family Business in Thai Stock Market

"富不过三代" (fù bù guò sān dài) หรือ "ความมั่งคั่งไม่เกิน 3 รุ่น" เป็นสำนวนสุภาษิตจีนที่สะท้อนความเชื่อของชาวจีนเพื่อเตือนใจสมาชิกครอบครัวว่า ทรัพย์สินหรือความมั่งคั่งที่สร้างขึ้นในรุ่นแรกๆ ของครอบครัวนั้น มักจะไม่สามารถคงอยู่หรือเจริญรุ่งเรืองได้เกินรุ่นที่สาม เนื่องจากปัจจัยหลายประการที่อาจทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงหรือความสูญเสียในทรัพย์สินของครอบครัว อาทิ ประสิทธิภาพในการบริหารทรัพย์สินลดลง ความขัดแย้งภายในครอบครัว หรือการสูญเสียค่านิยมหรือความสามัคคีของสมาชิกของครอบครัว เป็นต้น ดังนั้น จึงเป็นความท้าทายของทุกธุรกิจครอบครัวในการรักษาและสืบทอดความมั่งคั่งและทรัพย์สินของตระกูลให้สามารถคงอยู่ในระยะยาว ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Professor John A. Davis ซึ่งเป็นศาสตราจารย์ผู้เชี่ยวชาญด้านธุรกิจครอบครัว (family enterprise portfolio programs) ที่ MIT Sloan School of Management และเป็นผู้ที่ยอมรับจากทั่วโลกว่าเป็นปรมาจารย์ในด้านธุรกิจครอบครัวและความมั่งคั่งของครอบครัว¹ ที่เปิดเผยว่า บริษัทที่ก่อตั้งใหม่ในสหรัฐอเมริกาที่มีอายุดำเนินการค่อนข้างสั้น บริษัทหรือธุรกิจที่จัดตั้งใหม่ในสหรัฐอเมริกาประมาณ 50% จะยุติกิจการภายใน 5 ปีแรก ขณะที่อีก 15% จะอยู่รอดถึง 10 ปี และจะเหลือเพียง 16% เท่านั้นที่จะสามารถอยู่รอดและดำเนินการต่อเนื่องจากในชั่วหนึ่งอายุคน และในรายงานดังกล่าวยังระบุว่า สำหรับบริษัทที่จัดเป็นธุรกิจครอบครัวจะมีอายุยืนยาวกว่าบริษัทที่ไม่ได้เป็นธุรกิจครอบครัว โดยบริษัทที่จัดเป็นธุรกิจครอบครัวจะมีอายุยาวกว่าประมาณ 2 เท่า

สำหรับประเทศไทย กรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ ได้เปิดเผยในงานเปิดโครงการ Family Business Thailand เมื่อวันที่ 4 เมษายน 2567 ที่ผ่านมาว่า ในปัจจุบัน 80% ของธุรกิจทั้งหมดในประเทศไทยเป็นธุรกิจครอบครัวที่มีขนาดกลางและขนาดย่อม² ขณะที่ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับธุรกิจครอบครัวในประเทศไทย พบว่า ธุรกิจครอบครัวที่มีชื่อเสียงเป็นที่รู้จัก เริ่มต้นรุ่น

แรก หรือ **Generation 1** ที่เริ่มทำธุรกิจขนาดกลางและเล็ก บางบริษัทเริ่มประกอบธุรกิจจากร้านขายเมล็ดพันธุ์พืชผัก บางบริษัทเริ่มต้นจากร้านขายของเบ็ดเตล็ดที่นำเข้าจากต่างประเทศ บางบริษัทเริ่มต้นโรงเหล้าโรงเบียร์ บางบริษัทเริ่มร้านวัสดุก่อสร้าง บางบริษัทเริ่มต้นจากร้านขายยา เป็นต้น และมีการก่อร่างสร้างตัวขยายธุรกิจจาก

เงินทุนส่วนตัว เงินทุนสมาชิกครอบครัวหรือเครือข่าย และสินเชื่อจากสถาบันการเงิน และใช้กลไกการระดมทุนในตลาดหุ้นไทยเพื่อขยายกิจการขนาดใหญ่และมีการส่งต่อกิจการมายังรุ่นถัด ๆ มา (รุ่น 2 - 3 - 4 ตามลำดับ) ขณะที่เมื่อข้อสังเกตว่า ธุรกิจครอบครัวที่เข้าจดทะเบียนซื้อขายในตลาดหุ้นไทยในช่วงหลัง ๆ ที่เป็นธุรกิจที่ก่อตั้งมาไม่นาน ดำเนินการโดยรุ่นที่ 1 และรุ่นที่ 2 ในธุรกิจใหม่ ๆ และมีลักษณะกลุ่มเพื่อน เพื่อนร่วมงาน มากกว่า 2 ตระกูล ที่จับมือกันทำธุรกิจ

¹ <https://johndavis.com/explaining-family-business-success-survival/>

² [https://www.prachachat.net/economy/news-1536895?_cf_chl_tk=qGHx7W8Qsb5oTJPnO3X7D7zxOfdXaFPMY6Dp6K_PvY-1721963660-](https://www.prachachat.net/economy/news-1536895?_cf_chl_tk=qGHx7W8Qsb5oTJPnO3X7D7zxOfdXaFPMY6Dp6K_PvY-1721963660-0.0.1.1-8788)

67% ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหุ้นไทยที่จัดเป็นธุรกิจครอบครัว มีมูลค่าหลักทรัพย์ตามราคาตลาด คิดเป็น 50% ของมูลค่าหลักทรัพย์ตามราคาตลาดรวมทั้งตลาด (total market capitalization) โดยกระจายตัวในทั้ง SET และ mai และในเกือบทุกหมวดธุรกิจ

ในการศึกษานี้เป็นการศึกษาเกี่ยวกับธุรกิจครอบครัว (Family Business) ของบริษัทจดทะเบียน (บจ.) ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และตลาดหลักทรัพย์เอ็ม เอ ไอ (ตลาดหุ้นไทย) จากข้อมูลรายชื่อผู้ถือหุ้นของบริษัทจดทะเบียนแต่ละบริษัทที่มีการปิดสมุดทะเบียนล่าสุดที่เกิดขึ้นในช่วงเดือนมกราคม - มิถุนายน 2567³ จำนวน 852 บริษัท ซึ่งพบว่า **575 บริษัท หรือ 67% ของบริษัทจดทะเบียนทั้งหมดในตลาดหุ้นไทยจัดเป็น “ธุรกิจครอบครัว”** ตามคำนิยามธุรกิจครอบครัวในการศึกษา⁴ (ภาพที่ 1) โดยบริษัทจดทะเบียนกลุ่มนี้มีมูลค่าหลักทรัพย์ตามราคาตลาดรวมสูงถึง **50% ของมูลค่าหลักทรัพย์ตามราคาตลาด (total market capitalization)**

ภาพที่ 1 นิยามของธุรกิจครอบครัวสำหรับบริษัทจดทะเบียนในตลาดหุ้นไทย

นิยามของ “ธุรกิจครอบครัว” (Family business)

พิจารณาจากการถือครองหุ้นของคนในตระกูล (family member)

- คนในตระกูลถือครองหุ้นรวมกันมากกว่า 20% ของจำนวนหุ้นจดทะเบียน
- คนในตระกูลมีอำนาจบริหารจัดการ

จำนวนบริษัทจดทะเบียน 438 บริษัท ณ สิ้นปี 2565

พิจารณาจากการถือครองหุ้นของคนในตระกูลผ่านการจัดตั้งบริษัท (family firm)

- คนในตระกูลจัดตั้งบริษัท และบริษัทถือครองหุ้นมากกว่า 25% ของจำนวนหุ้นจดทะเบียน
- คนในตระกูลจัดตั้งบริษัท และบริษัทถือครองหุ้นมากกว่า 25% ของจำนวนหุ้นจดทะเบียน และไปถือครองหุ้นอื่นต่อ (บริษัทในเครือ)

จำนวนบริษัทจดทะเบียน 137 บริษัท ณ สิ้นปี 2565

รวม 575 บริษัท จาก 852 บริษัท จัดเป็นธุรกิจครอบครัว

ที่มา: SET Research ฝ่ายวิจัย ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

บริษัทจดทะเบียนที่จัดเป็นธุรกิจครอบครัว ส่วนใหญ่จดทะเบียนซื้อขายใน SET และมีทั้งบริษัทขนาดใหญ่และเล็ก และมีส่วนสำคัญในการเป็นองค์ประกอบดัชนีต่าง ๆ ของตลาดหลักทรัพย์ฯ

จากคำนิยามของธุรกิจครอบครัวที่พิจารณาทั้งในกรณีที่มีสมาชิกของครอบครัวมีการถือครองหุ้น (Family Member) และในกรณีที่สมาชิกครอบครัวถือครองหุ้นผ่านบริษัทหรือนิติบุคคลในรูปแบบต่างๆ อาทิ ห้างหุ้นส่วน บริษัท บริษัทจำกัด บริษัทมหาชนจำกัด เป็นต้น (Family Firm) พบว่า 438 บริษัท หรือ 76% ถือเป็นธุรกิจครอบครัวแบบ Family Member และอีก 137 บริษัท หรือ 24% ถือเป็นธุรกิจ

³ พิจารณาตามรายชื่อบริษัทจดทะเบียนทั้งหมด ณ สิ้นเดือนมิถุนายน 2567 จากข้อมูลจากการปิดสมุดทะเบียนล่าสุดของบริษัทจดทะเบียน ในช่วงเดือนมกราคม - มิถุนายน 2567 ที่บริษัทจดทะเบียนเปิดเผยในหมวดรายชื่อผู้ถือหุ้นใน SETSMART

⁴ ปรับเพิ่มคำนิยาม เนื่องจากในขั้นตอนการรวบรวมข้อมูลพบว่า มีมากกว่า 1 ตระกูลที่ก่อตั้งธุรกิจและยังคงดำเนินธุรกิจร่วมกัน ซึ่งมีทั้งลักษณะเครือญาติ และเพื่อนร่วมงาน และนับรวมการเชื่อมโยงจากการแต่งงานกรณีที่มีการเปิดเผยข้อมูลชัดเจนที่แสดงให้เห็นว่าเป็นบุคคลเดียวกันกับฐานข้อมูลธุรกิจ ครอบครัวปี 2566 และผู้วิจัยใช้เวลาเพิ่มขึ้นในการรวบรวมข้อมูลการถือครองหุ้นของตระกูลผ่านบริษัท ทำให้มีจำนวนบริษัทจดทะเบียนที่จัดเป็นธุรกิจครอบครัวมีจำนวนเพิ่มขึ้นจากที่เคยนำเสนอใน SET Note ฉบับที่ 14/2566 เรื่อง ธุรกิจครอบครัว (family business) ในตลาดหุ้นไทย: บทบาทและการเติบโต

ครอบครัวแบบ Family Firm ตามตารางที่ 1 และพบว่า 72% ของบริษัทจดทะเบียนที่จัดเป็นธุรกิจครอบครัวทั้งหมดเป็นบริษัทจดทะเบียนที่ซื้อขายใน SET และอีก 28% เป็นบริษัทจดทะเบียนที่ซื้อขายใน mai ตามตารางที่ 2

ตารางที่ 1 จำนวนบริษัทจดทะเบียนที่จัดเป็นธุรกิจครอบครัวในตลาดหุ้น จำแนกตามตลาดและประเภท Family Business
(หน่วย: บริษัท)

บริษัทจดทะเบียนที่จัดเป็นธุรกิจครอบครัว	SET	mai	รวม	%
ประเภท Family Member	298	140	438	76%
ประเภท Family Firm	118	19	137	24%

ที่มา: SET Research ฝ่ายวิจัย ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

ตารางที่ 2 จำนวนบริษัทจดทะเบียนที่จัดเป็นธุรกิจครอบครัวในตลาดหุ้น จำแนกตามตลาดและดัชนี⁵
(หน่วย: บริษัท)

	จำนวนบริษัทจดทะเบียนที่จัดเป็นธุรกิจครอบครัว	% ต่อจำนวนบริษัทจดทะเบียนที่จัดเป็นธุรกิจครอบครัว
SET	416	72.3%
SET50	29	5.0%
SET51-100	28	4.9%
sSET	85	14.8%
ที่เหลือใน SET	274	47.7%
mai	159	27.7%
รวม	575	100.0%

ที่มา: SET Research ฝ่ายวิจัย ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

ตารางที่ 3 จำนวนบริษัทจดทะเบียนที่จัดเป็นธุรกิจครอบครัวในตลาดหุ้น จำแนกตามตลาดและขนาดหลักทรัพย์⁶
(หน่วย: บริษัท)

	จำนวนบริษัทจดทะเบียนที่จัดเป็นธุรกิจครอบครัว	จำนวนบริษัทจดทะเบียนทั้งหมดในแต่ละกลุ่มตลาด / ดัชนี	% ต่อจำนวนบริษัทจดทะเบียนทั้งหมดในแต่ละกลุ่มตลาด / ดัชนี
SET	416	632	65.8%
SET50	29	50	58.0%
SET51-100	28	50	56.0%
sSET	85	127	66.9%
ที่เหลือใน SET	274	405	67.7%
mai	159	220	72.3%
รวม	575	852	67.5%

ที่มา: SET Research ฝ่ายวิจัย ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

⁵ รายชื่อหลักทรัพย์ที่เป็นองค์ประกอบดัชนีสำหรับช่วงครึ่งแรกของปี 2567 ที่ประกาศล่าสุดของแต่ละดัชนี (ข้อมูล ณ วันที่ 19 กรกฎาคม 2567) โดย SET51-100 คือ หลักทรัพย์ในองค์ประกอบ SET100 ที่ไม่ได้เป็นองค์ประกอบ SET50

⁶ รายชื่อหลักทรัพย์ที่เป็นองค์ประกอบดัชนีสำหรับช่วงครึ่งแรกของปี 2567 ที่ประกาศล่าสุดของแต่ละดัชนี (ข้อมูล ณ วันที่ 19 กรกฎาคม 2567) โดย SET51-100 คือ หลักทรัพย์ในองค์ประกอบ SET100 ที่ไม่ได้เป็นองค์ประกอบ SET50

ตารางที่ 4 จำนวนบริษัทจดทะเบียนที่จัดเป็นธุรกิจครอบครัวในตลาดหุ้น จำแนกตามองค์ประกอบดัชนี⁷

(หน่วย: บริษัท)

ดัชนี	จำนวนบริษัทจดทะเบียนที่จัดเป็นธุรกิจครอบครัว	จำนวนบริษัทจดทะเบียนทั้งหมดในแต่ละดัชนี	% บจ. ทั้งหมดในดัชนี
SETHD (SET High Dividend)	16	30	53%
SETCLMV	27	49	55%
SETWB (SET Well-being)	20	29	69%
SETESG	72	121	60%

ที่มา: SET Research ฝ่ายวิจัย ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

และหากพิจารณาตามรายชื่อหลักทรัพย์ที่เป็นองค์ประกอบดัชนีต่างๆ ตามตารางที่ 3 และตารางที่ 4 พบว่า บริษัทจดทะเบียนที่จัดเป็นธุรกิจครอบครัวอยู่ในทุกดัชนี และจำนวนบริษัทที่เป็นธุรกิจครอบครัวมีสัดส่วนสูงกว่า 50% ของทุกดัชนี

บริษัทจดทะเบียนที่จัดเป็นธุรกิจครอบครัวกระจายตัวอยู่ในเกือบทุกหมวดธุรกิจ ส่วนใหญ่อยู่ในหมวดอาหารและเครื่องดื่ม หมวดพัฒนาอสังหาริมทรัพย์ หมวดพลังงานและสาธารณูปโภค หมวดพาณิชย์ หมวดสื่อและสิ่งพิมพ์ และในตลาดหลักทรัพย์เอ็ม เอ ไอ (กลุ่มบริการ กลุ่มอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง และกลุ่มสินค้าอุตสาหกรรม)

บริษัทจดทะเบียนที่จัดเป็นธุรกิจครอบครัวส่วนใหญ่พัฒนามาจากธุรกิจดั้งเดิมของตระกูลหรือเป็นธุรกิจจัดตั้งใหม่ในฐานะผู้ร่วมก่อตั้งธุรกิจและกระจายตัวอยู่ในเกือบทุกหมวดธุรกิจ ส่วนใหญ่อยู่ในหมวดอาหารและเครื่องดื่ม หมวดพัฒนาอสังหาริมทรัพย์ หมวดพลังงานและสาธารณูปโภค หมวดพาณิชย์ และในตลาดหลักทรัพย์เอ็ม เอ ไอ (กลุ่มบริการ กลุ่มอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง และกลุ่มสินค้าอุตสาหกรรม ตามตารางที่ 5

ตารางที่ 5 จำนวนบริษัทที่จัดเป็นธุรกิจครอบครัวเมื่อเทียบกับบริษัทจดทะเบียนในตลาด

(หน่วย: บริษัท)

ตลาด / หมวดธุรกิจ	บริษัทจดทะเบียนที่จัดเป็นธุรกิจครอบครัว	บริษัทจดทะเบียนที่ไม่จัดเป็นธุรกิจครอบครัว	จำนวนบริษัทจดทะเบียนทั้งหมดในหมวดธุรกิจ	%บริษัทจดทะเบียนที่เป็นธุรกิจครอบครัวต่อบริษัททั้งหมด
บริษัทจดทะเบียนใน SET	416	216	631	66%
อาหารและเครื่องดื่ม	49	6	55	89%
พัฒนาอสังหาริมทรัพย์	48	12	60	80%
พลังงานและสาธารณูปโภค	31	34	65	48%
พาณิชย์	28	6	34	82%
สื่อและสิ่งพิมพ์	20	5	25	80%
การแพทย์	19	6	25	76%
เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร	19	16	35	54%
วัสดุก่อสร้าง	17	4	21	81%
เงินทุนและหลักทรัพย์	17	24	41	41%
บริการรับเหมาก่อสร้าง	16	13	29	55%

⁷ รายชื่อหลักทรัพย์ที่เป็นองค์ประกอบดัชนีสำหรับช่วงครึ่งแรกของปี 2567 ที่ประกาศล่าสุดของแต่ละดัชนี (ข้อมูล ณ วันที่ 19 กรกฎาคม 2567)

ตารางที่ 5 จำนวนบริษัทที่จัดเป็นธุรกิจครอบครัวเมื่อเทียบกับบริษัทจดทะเบียนในตลาด (ต่อ)

(หน่วย: บริษัท)

ตลาด / หมวดธุรกิจ	บริษัทจดทะเบียนที่จัดเป็นธุรกิจครอบครัว	บริษัทจดทะเบียนที่ไม่จัดเป็นธุรกิจครอบครัว	จำนวนบริษัทจดทะเบียนทั้งหมดในหมวดธุรกิจ	%บริษัทจดทะเบียนที่เป็นธุรกิจครอบครัวต่อบริษัททั้งหมด
เหล็ก และ ผลิตภัณฑ์โลหะ	15	8	23	65%
ขนส่งและโลจิสติกส์	14	14	28	50%
แฟชั่น	14	5	19	74%
ยานยนต์	13	8	21	62%
วัสดุอุตสาหกรรมและเครื่องจักร	14	2	15	88%
ของใช้ส่วนตัวและเวชภัณฑ์	13	2	15	87%
บรรจุภัณฑ์	13	8	21	62%
ปิโตรเคมีและเคมีภัณฑ์	10	4	14	71%
ธุรกิจการเกษตร	10	2	12	83%
ประกันภัยและประกันชีวิต	9	9	18	50%
การท่องเที่ยวและสันทนาการ	9	6	15	60%
ของใช้ในครัวเรือนและสำนักงาน	7	5	12	58%
ชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์	4	4	8	50%
ธนาคาร	3	9	12	25%
บริการเฉพาะกิจ	3	4	7	43%
กระดาษและวัสดุการพิมพ์	1	-	1	100%
mai	159	61	220	72%
บริการ	41	20	61	67%
อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง	37	5	42	88%
สินค้าอุตสาหกรรม	31	12	43	72%
สินค้าอุปโภคบริโภค	15	3	19	80%
เทคโนโลยี	15	8	23	65%
เกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร	7	3	10	70%
ธุรกิจการเงิน	7	4	11	64%
ทรัพยากร	5	6	11	45%
บริการ	1	-	1	100%
รวม	575	277	852	67%

ที่มา: SET Research ฝ่ายวิจัย ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

และพบว่าบริษัทจดทะเบียนที่จัดเป็นธุรกิจครอบครัวเหล่านี้กระจายตัวในเกือบทุกหมวดธุรกิจ โดยเฉพาะหมวดอาหารและเครื่องดื่ม หมวดพัฒนาอสังหาริมทรัพย์ หมวดพลังงานและสาธารณูปโภค หมวดพาณิชย์ หมวดสื่อและสิ่งพิมพ์ และใน mai

(โดยเฉพาะบริษัทจดทะเบียนในกลุ่มบริการ กลุ่มอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง และกลุ่มสินค้าอุตสาหกรรม) ที่มีจำนวนบริษัทที่เป็นธุรกิจครอบครัวจำนวนมาก

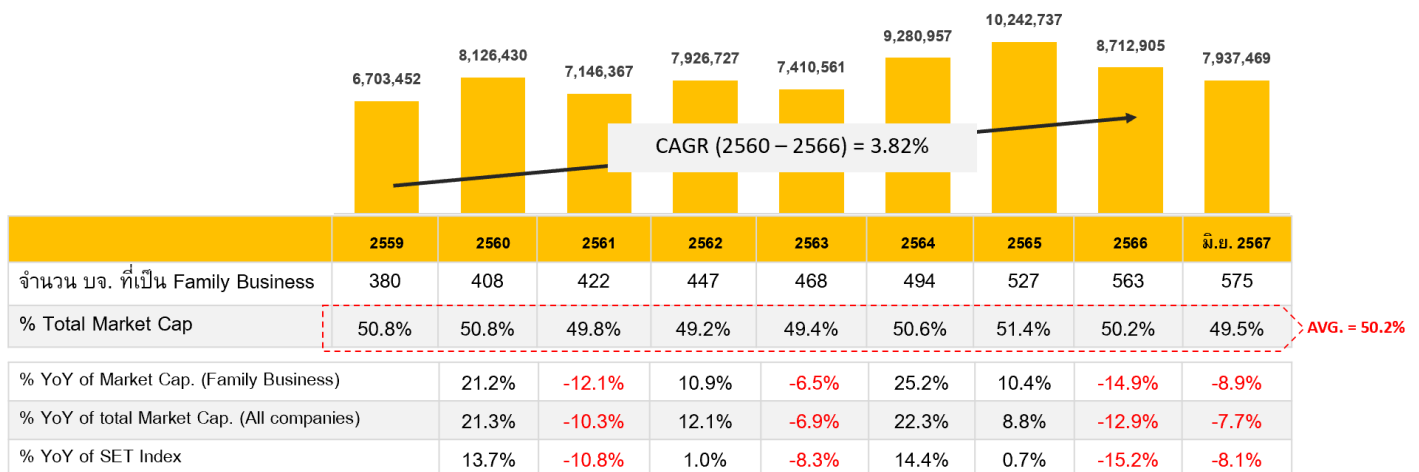
หากพิจารณาสัดส่วนบริษัทจดทะเบียนที่จัดเป็นธุรกิจครอบครัวต่อจำนวนบริษัทจดทะเบียนในแต่ละหมวดธุรกิจ พบว่า มีหลายหมวดธุรกิจที่มีสัดส่วนของจำนวนบริษัทจดทะเบียนที่เป็นธุรกิจครอบครัวมากกว่า 80% ของบริษัทจดทะเบียนทั้งหมดในหมวดธุรกิจนั้น ๆ ได้แก่ หมวดอาหารและเครื่องดื่ม หมวดพัฒนาอสังหาริมทรัพย์ หมวดพาณิชย์ หมวดสื่อและสิ่งพิมพ์ หมวดวัสดุ ก่อสร้าง หมวดวัสดุอุตสาหกรรมและเครื่องจักร หมวดของใช้ส่วนตัวและเวชภัณฑ์ หมวดธุรกิจการเกษตร กลุ่มสินค้าอุปโภค และบริโภค mai

ธุรกิจครอบครัวใช้กลไกตลาดหุ้นไทยในการระดมทุนเพื่อขยายกิจการอย่างต่อเนื่อง โดยพบว่า 76% ของบริษัทจดทะเบียนที่เข้าซื้อขายในช่วงปี 2559 ถึงสิ้นเดือนมิถุนายน 2567 เป็นธุรกิจครอบครัว

จากมูลค่าหลักทรัพย์ตามราคาตลาด (market capitalization) ของบริษัทจดทะเบียนที่จัดเป็นธุรกิจครอบครัว พบว่า ในช่วง 7 ปีที่ผ่านมา (ปี 2560 - 2566) ตามภาพที่ 2 พบว่า ณ สิ้นปี 2566 บริษัทจดทะเบียนที่จัดเป็นธุรกิจครอบครัว 563 บริษัท มีมูลค่าหลักทรัพย์ตามราคาตลาดรวม 8.7 ล้านล้านบาท คิดเป็น 49.5% ของมูลค่าหลักทรัพย์ตามราคาตลาดรวมทั้งตลาด (total market Capitalization) โดยเมื่อพิจารณาการเติบโตของมูลค่าหลักทรัพย์ตามราคาตลาดในช่วงปี 2560 - 2566 ของบริษัทจดทะเบียนที่จัดเป็นธุรกิจครอบครัว พบว่า มีอัตราเติบโตเฉลี่ย (Compound Annual Growth Rate) ปีละ 3.8%

ภาพที่ 2 มูลค่าหลักทรัพย์ตามราคาตลาดรวมของบริษัทที่จัดเป็นธุรกิจครอบครัว (หน่วย: ล้านบาท)

ที่มา: SET Research ฝ่ายวิจัย ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

อย่างไรก็ตาม ณ สิ้นเดือนมิถุนายน 2567 บริษัทจดทะเบียนที่จัดเป็นธุรกิจครอบครัว จำนวน 575 บริษัท มีมูลค่าหลักทรัพย์ตามราคาตลาดรวมอยู่ที่ 7.9 ล้านล้านบาท ลดลง 8.9% จากสิ้นปี 2566 ที่สำคัญจากการลดลงของราคาหลักทรัพย์ โดยในช่วงเวลาดังกล่าว SET Index ปรับตัวลดลง 8.1% และหากพิจารณาขนาดของบริษัทจดทะเบียนที่จัดเป็นธุรกิจครอบครัวเปรียบเทียบกับตลาด โดยพิจารณาจากมูลค่าหลักทรัพย์ตามราคาตลาด พบว่า มีสัดส่วนเฉลี่ยอยู่ที่ 50.2%

ในช่วง 8 ปีที่ผ่านมา บริษัทจดทะเบียนที่เป็นธุรกิจครอบครัวเข้าจดทะเบียนซื้อขายในตลาดหุ้นไทย 188 บริษัท มีมูลค่าระดมทุนครั้งแรกรวมกว่า 344,459 ล้านบาท คิดเป็น 61% ของมูลค่าระดมทุนทั้งหมดในตลาด กล่าวได้ว่า ธุรกิจครอบครัวอาศัยกลไกจากการระดมทุนในตลาดหุ้นไทยเป็นแหล่งเงินทุนเพื่อขยายกิจการ

เมื่อพิจารณากิจกรรมการเสนอขายหลักทรัพย์ต่อประชาชนครั้งแรก (Initial Public Offering: IPO) ในช่วง 8 ปีที่ผ่านมา (ปี 2559 - 2566) ตามตารางที่ 6 พบว่า ในช่วงเวลาดังกล่าวมีการระดมทุนผ่านกิจกรรม IPO ในตลาดหุ้นไทยรวมทั้งหมด 248 บริษัท โดย 188 บริษัท จากทั้งหมด 248 บริษัทเป็นธุรกิจครอบครัว หรือ 76% ของบริษัทที่ระดมทุนผ่านกิจกรรม IPO เป็นธุรกิจครอบครัว หรือกล่าวอีกทางหนึ่งได้ว่า ธุรกิจครอบครัวอาศัยกลไกจากการระดมทุนในตลาดหุ้นไทยเป็นแหล่งเงินทุนเพื่อขยายกิจการ

เมื่อพิจารณามูลค่าการระดมทุนหรือ มูลค่า IPO⁸ ในช่วงเวลาเดียวกัน พบว่า บริษัทจดทะเบียนที่จัดเป็นธุรกิจครอบครัวมีมูลค่าระดมทุนรวมสูงกว่า 344,459 ล้านบาท หรือคิดเป็น 61% ของมูลค่า IPO ทั้งหมดในช่วงเวลาดังกล่าว ซึ่งมีทิศทางเดียวกับมูลค่าหลักทรัพย์ตามราคาตลาด⁹ (Market Cap) ณ วันซื้อขายวันแรกที่มีมูลค่ารวม 1.65 ล้านล้านบาท หรือคิดเป็น 62% ของ Market Cap รวมของบริษัทที่ IPO ทั้งหมดในช่วงเวลาดังกล่าว

ตารางที่ 6 ข้อมูลการระดมทุนครั้งแรก ที่เกิดขึ้นในปี 2559 - มิถุนายน 2566

จำแนกตาม จำนวนบริษัท มูลค่าระดมทุน และมูลค่าหลักทรัพย์ตามราคาตลาด ณ สิ้นวันซื้อขายวันแรก

ปี IPO	ภาพรวมการ IPO ของ บจ. ที่เป็นธุรกิจครอบครัว			ภาพรวมการ IPO รวมทั้งตลาด			เปรียบเทียบ บจ. ที่เป็นธุรกิจครอบครัว ต่อภาพรวม		
	จำนวน บจ. (บริษัท)	มูลค่า IPO (ล้านบาท)	Market Cap. ณ สิ้นวันซื้อขายวันแรก (ล้านบาท)	จำนวน บจ. (บริษัท)	มูลค่า IPO (ล้านบาท)	Market Cap. ณ สิ้นวันซื้อขายวันแรก (ล้านบาท)	% จำนวน บริษัท	% มูลค่า IPO	% Market Cap. ณ สิ้นวันซื้อขายวันแรก
2559	17	9,154	38,830	23	32,613	135,436	74%	28%	29%
2560	26	64,006	289,588	37	91,286	406,925	70%	70%	71%
2561	13	21,776	109,352	18	26,481	127,050	72%	82%	86%
2562	23	60,473	288,466	28	73,694	362,860	82%	82%	79%
2563	19	79,573	340,934	26	130,794	550,049	73%	61%	62%
2564	25	22,412	109,692	37	87,855	441,366	68%	26%	25%
2565	31	57,427	361,341	39	84,853	491,844	79%	68%	73%
2566	34	29,637	109,198	40	38,259	148,452	85%	77%	74%
รวม	188	344,459	1,647,401	248	565,836	2,663,982	76%	61%	62%
6M2567	12	6,446	25,594	15	8,740	62,641	80%	74%	41%
2559 - 6M2567	200	350,905	1,672,995	263	574,576	2,726,623	76%	61%	61%

ที่มา: SET Research ฝ่ายวิจัย ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

นอกจากนี้ยังพบว่า ในช่วง 6 เดือนแรกของปี 2567 ธุรกิจครอบครัวเข้าระดมทุนในตลาดหุ้นไทยอย่างต่อเนื่อง โดยพบว่าในช่วงในช่วง 6 เดือนแรกของปี 2567 มีบริษัทจดทะเบียนที่ระดมทุนผ่านกิจกรรม IPO จำนวน 15 บริษัท และพบว่า 12 บริษัทใน 15 บริษัทเป็นบริษัทจดทะเบียนที่จัดเป็นธุรกิจครอบครัว หรือคิดเป็น 80% ของจำนวนบริษัทที่ระดมทุนผ่านกิจกรรม IPO ทั้งหมดในช่วงเวลาดังกล่าว ซึ่งบริษัทจดทะเบียนที่จัดเป็นธุรกิจครอบครัวที่ระดมทุนผ่านกิจกรรม IPO มีมูลค่าระดมทุนรวม 6,446 ล้านบาท หรือคิดเป็น 74% ของมูลค่า IPO ทั้งหมด ส่งผลให้ตลอดช่วงเวลาที่ทำการศึกษา คือ ในช่วงปี 2559 - มิถุนายน 2567 มีธุรกิจครอบครัว

⁸ มูลค่าระดมทุน คำนวณจาก หุ้นสามัญเพิ่มทุนใหม่ที่เสนอขายต่อประชาชนทั่วไป และการเสนอขายตามโครงการ ESOP

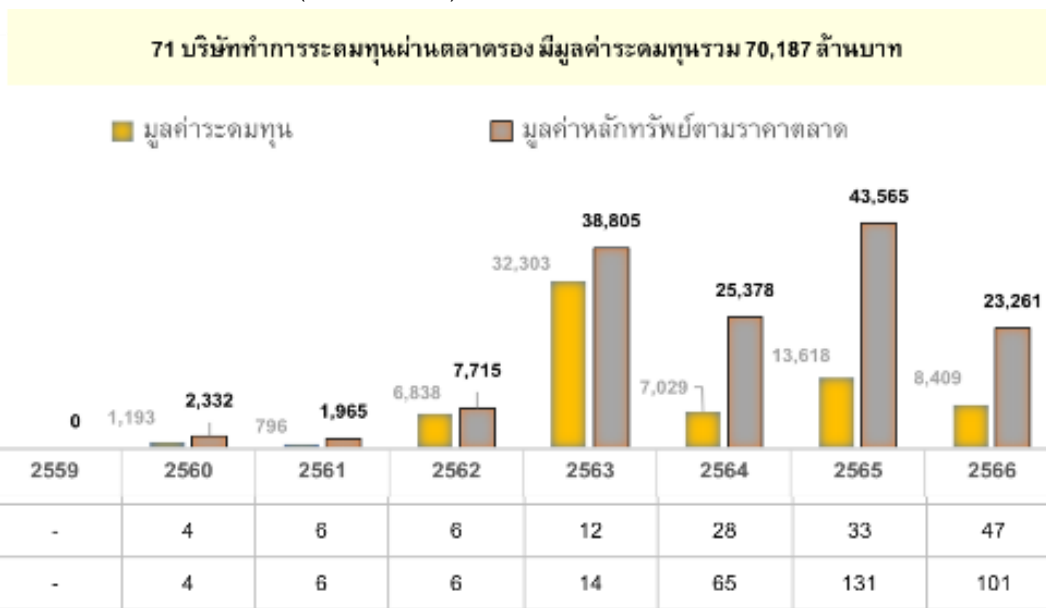
⁹ มูลค่าหลักทรัพย์ คำนวณจาก จำนวนหลักทรัพย์จดทะเบียนกับตลาดหลักทรัพย์ และราคาเสนอขายต่อประชาชนครั้งแรก (IPO)

เข้าระดมทุนผ่านกิจกรรม IPO รวม 200 บริษัท จากทั้งหมด 263 บริษัท หรือคิดเป็น 76% ของบริษัทจดทะเบียนทั้งหมดที่ระดมทุนผ่านกิจกรรม IPO โดยบริษัทจดทะเบียนที่จัดเป็นธุรกิจครอบครัวเหล่านี้มีมูลค่าระดมทุนรวม 1.67 ล้านล้านบาท คิดเป็น 61% ของมูลค่า IPO ทั้งหมดในช่วงเวลาดังกล่าว

หลังจากจดทะเบียนระดมทุนผ่านกิจกรรม IPO และเข้าซื้อขายในตลาดหุ้นไทยในช่วงปี 2559 - 2566 แล้ว ยังพบว่าในช่วงเวลาเดียวกัน บริษัทจดทะเบียนกลุ่มดังกล่าวได้ระดมทุนเพิ่มเติมผ่านตลาดรอง โดยพบว่า 71 บริษัททำการระดมทุนผ่านตลาดรอง 329 ครั้ง มีมูลค่าระดมทุนในตลาดรองรวมกว่า 70,000 ล้านบาท

จากที่กล่าวมาข้างต้นนอกจากบริษัทจดทะเบียนที่จัดเป็นธุรกิจครอบครัวจะระดมทุนผ่านกิจกรรม IPO และเข้าซื้อขายในตลาดหุ้นไทยแล้ว จากการศึกษาแล้วยังพบว่าบริษัทจดทะเบียนที่จัดเป็นธุรกิจครอบครัวที่เข้าจดทะเบียนซื้อขายในตลาดหุ้นไทยในช่วงปี 2559 - 2566 ยังอาศัยกลไกการระดมทุนในตลาดหุ้นเพิ่มเติมผ่านการระดมทุนในตลาดรอง¹⁰ โดย 71 บริษัท (จากทั้งหมด 188 บริษัท) ระดมทุนเพิ่มเติมในตลาดรอง 329 ครั้ง มีมูลค่าระดมทุนรวม 70,187 ล้านบาท (ภาพที่ 3) ซึ่งมีมูลค่าหลักทรัพย์ตามราคาตลาด ณ สิ้นวันซื้อขายวันแรกรวมกว่า 143,000 ล้านบาท

ภาพที่ 3 มูลค่าการระดมทุนผ่านตลาดรอง (Secondary offering) ในช่วงปี 2559 - 2566 ของบริษัทจดทะเบียนที่จัดเป็นธุรกิจครอบครัวที่ระดมทุนผ่านกิจกรรม IPO และเข้าซื้อขายในตลาดหุ้นไทย ในช่วงปี 2559 - 2566 (หน่วย: ล้านบาท)

ที่มา: SET Research ฝ่ายวิจัย ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

นอกจากนี้จากการศึกษายังพบว่า 56% ของบริษัทจดทะเบียนที่จัดเป็นที่ เป็นธุรกิจครอบครัวที่ระดมทุนในตลาดรอง ได้ดำเนินการครั้งแรกในช่วง 2 - 3 ปีแรกที่จดทะเบียนซื้อขายในตลาดหุ้นไทย

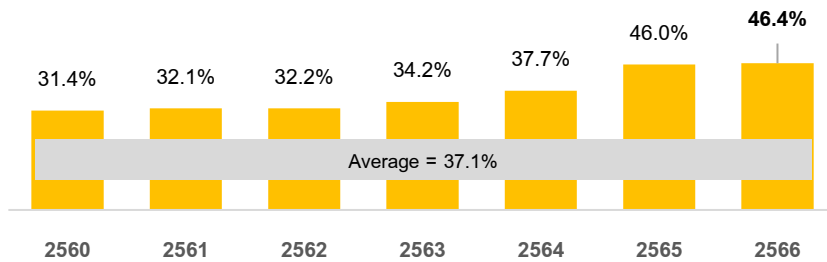
¹⁰ การระดมทุนในตลาดรอง เป็นการระดมทุนผ่านกิจกรรม 1) การออกหุ้นเพิ่มทุนเพื่อเสนอขายต่อประชาชนเป็นการทั่วไป (Public Offering :PO) 2) การออกหุ้นเพิ่มทุนเพื่อเสนอขายต่อบุคคลในวงจำกัด (Private Placement: PP) 3) การออกหุ้นเพิ่มทุนเพื่อเสนอขายต่อผู้ถือหุ้นเดิม (Right Offering: RO) 4) การเสนอขายใบสำคัญแสดงสิทธิ์ และ 5) การระดมทุนจากการแปลงสภาพ

บริษัทจดทะเบียนที่จัดเป็นธุรกิจครอบครัวมีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาประเทศ โดยพบว่า ในปี 2566 บริษัทกลุ่มนี้มีรายได้รวมสูงถึง 46.4% ของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ และมีบทบาทสำคัญในการจ้างงานในตลาดแรงงาน

จากฐานข้อมูลบริษัทจดทะเบียนที่จัดเป็นธุรกิจครอบครัวในตลาดหุ้นไทย พบว่า บริษัทจดทะเบียนกลุ่มนี้มีอายุนับตั้งแต่ก่อตั้งจนถึงปัจจุบัน¹¹ มีอายุเฉลี่ยอยู่ที่ประมาณ 36 ปี โดยบริษัทจดทะเบียนในกลุ่มนี้ที่มีอายุนับตั้งแต่ก่อตั้งจนถึงปัจจุบันมีอายุกิจการยาวนานที่สุดนานถึง 148 ปี ซึ่งยาวนานกว่า 3 เท่าของอายุของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

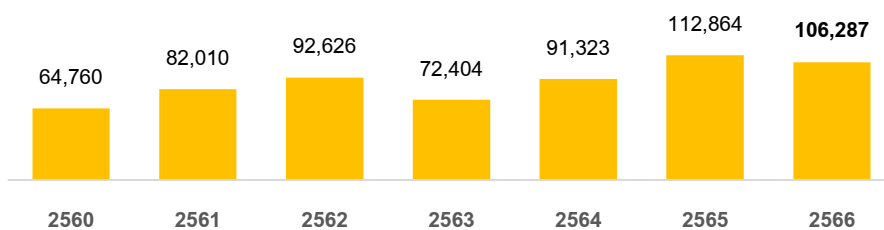
ภาพที่ 4 สัดส่วนของรายได้รวม (Total Revenue) ของบริษัทจดทะเบียนที่เป็นธุรกิจครอบครัว ต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ ในช่วงปี 2560 - 2566 (หน่วย: %)

ที่มา: SET Research ฝ่ายวิจัย ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

เมื่อพิจารณาความสามารถในการสร้างรายได้ของบริษัทจดทะเบียนที่จัดเป็นธุรกิจครอบครัวในตลาดหุ้นไทยจากรายได้รวม (Total Revenue) ตามภาพที่ 4 พบว่า ในปี 2566 บริษัทจดทะเบียนที่จัดเป็นธุรกิจครอบครัวในตลาดหุ้นไทย 559 บริษัท มีรายได้รวมสูงถึง 8.31 ล้านล้านบาท คิดเป็น 46.4% ของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP)¹² หรือเฉลี่ย 37.1% ในช่วงปี 2560 - 2566 แสดงให้เห็นชัดเจนว่า ธุรกิจครอบครัวโดยเฉพาะบริษัทที่จดทะเบียนซื้อขายในตลาดหุ้นไทย มีบทบาทสำคัญต่อการเติบโตของเศรษฐกิจไทย

ภาพที่ 5 ภาษีเงินได้นิติบุคคล ปี 2560 - 2566 ของบริษัทจดทะเบียนที่เป็นธุรกิจครอบครัวที่จ่ายให้ภาครัฐ (หน่วย: ล้านบาท)

ที่มา: SET Research ฝ่ายวิจัย ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

¹¹ คำนวณจากใช้ปีปัจจุบัน คือ ปี 2567 หักลบด้วยปีที่กิจการก่อตั้ง กรณีบริษัทจดทะเบียนนั้นๆ เกิดจากการควบรวมกิจการของบริษัทจดทะเบียนเดิม จะนับเริ่มตั้งจากปีก่อตั้งของบริษัทจดทะเบียนเดิม (อายุกิจการอาจน้อยกว่าจริง เนื่องจากยึดตามเกณฑ์การเปิดเผยข้อมูลของบริษัทจดทะเบียนในระบบ SETSMART ซึ่งมีข้อสังเกตว่า บริษัทจดทะเบียนส่วนใหญ่รายงานอายุตามสถานะการก่อตั้งบริษัทมหาชน

¹² ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (Gross Domestic Product at Current Market Prices (Original)) ของสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) ที่เผยแพร่ข้อมูลล่าสุดเมื่อวันที่ 20 พฤษภาคม 2567 (ข้อมูล ณ 28 กรกฎาคม 2567)

และบริษัทจดทะเบียนที่จัดเป็นธุรกิจครอบครัวมีส่วนร่วมการพัฒนาประเทศไทยในฐานะผู้เสียภาษีเงินได้นิติบุคคลอีกด้วย (ภาพที่ 5) โดยในปี 2566 บริษัทจดทะเบียนในตลาดหุ้นไทยที่จัดเป็นธุรกิจครอบครัวจำนวน 559 บริษัท จ่ายภาษีเงินได้นิติบุคคลรวมสูงกว่า 106,287 ล้านบาท หรือคิดเป็น 32.2% ของภาษีเงินได้นิติบุคคลของบริษัทจดทะเบียนทั้งหมดในตลาดหุ้นไทยที่จ่ายให้ภาครัฐในปี 2566¹³ หรือคิดเป็น 14.1% ของภาษีเงินได้นิติบุคคลทั้งระบบที่กรมสรรพากรจัดเก็บในปี 2566

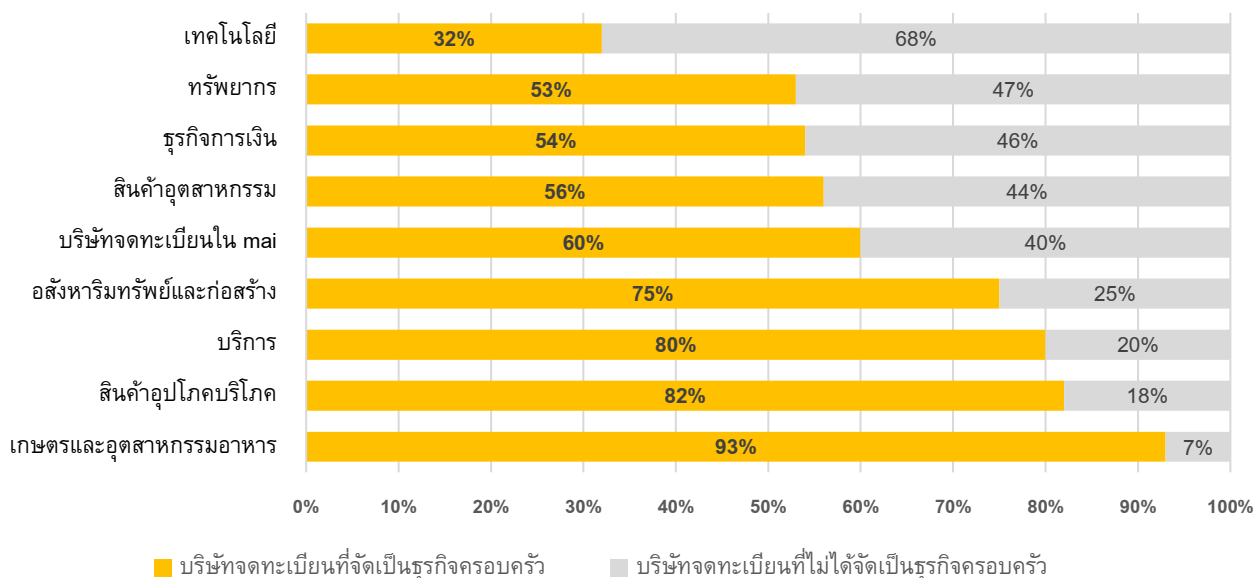
ภาพที่ 6 จำนวนพนักงานของบริษัทจดทะเบียนที่เป็นธุรกิจครอบครัว
(หน่วย: คน)

ที่มา: SET Research ฝ่ายวิจัย ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

ภาพที่ 7 สัดส่วนของจำนวนพนักงานของบริษัทจดทะเบียนที่เป็นธุรกิจครอบครัว ต่อ จำนวนพนักงานทั้งหมดของ บจ.

ข้อมูล ณ สิ้นปี 2566 จำแนกตามกลุ่มอุตสาหกรรม
(หน่วย: %)

ที่มา: SET Research ฝ่ายวิจัย ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

¹³ ข้อมูลผลจัดเก็บภาษีอากรทั้งประเทศ ปี 2566 พิจารณาเฉพาะภาษีเงินได้นิติบุคคลทั้งหมดที่กรมสรรพากรจัดเก็บ ซึ่งมีมูลค่ารวม 754,237 ล้านบาท

นอกจากนี้ บริษัทจดทะเบียนที่จัดเป็นธุรกิจครอบครัวมีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมการเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศ ผ่านการจ้างงาน (ภาพที่ 6) โดยในปี 2566 บริษัทจดทะเบียนที่จัดเป็นธุรกิจครอบครัว จำนวน 561 บริษัทได้เปิดเผยข้อมูลจำนวน พนักงานใน 56-1 One Report Structure Data โดยมีจำนวนพนักงานรวมสูงถึง 1.35 ล้านคน¹⁴ เพิ่มขึ้น 6.0% จากปี 2565 โดย จำนวนพนักงานของบริษัทจดทะเบียนที่จัดเป็นธุรกิจครอบครัวนี้ คิดเป็น 8.7% ของจำนวนพนักงานที่เป็นลูกจ้างภาคเอกชนทั้งหมดในปี 2566¹⁵

หากพิจารณารายอุตสาหกรรม ตามภาพที่ 7 พบว่า จำนวนพนักงานของบริษัทจดทะเบียนที่จัดเป็นธุรกิจครอบครัวมีสัดส่วน ค่อนข้างสูงเมื่อเปรียบเทียบกับจำนวนพนักงานทั้งหมดในกลุ่มอุตสาหกรรมนั้น โดยเฉพาะในกลุ่มเกษตรและอาหาร กลุ่มสินค้าอุปโภค บริโภค กลุ่มบริการ และกลุ่มอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง ที่มีการจ้างพนักงานในสัดส่วนที่มากกว่า 75% ของจำนวนพนักงานทั้งหมดที่มี การจ้างงานในกลุ่มอุตสาหกรรมนั้นๆ

โดยสรุปอาจกล่าวได้ว่า ธุรกิจครอบครัวในประเทศไทยกระจายตัวในหลากหลายธุรกิจ และอาศัยกลไกการระดมทุนใน ตลาดหุ้นไทย เพื่อลดข้อจำกัดของธุรกิจครอบครัวในการจัดหาเงินทุนขนาดใหญ่เพื่อขยายกิจการและเสริมสร้างการเติบโตใน อนาคต โดยพบว่านอกจากจะทำการระดมทุนในตลาดแรกผ่านกิจกรรม IPO แล้ว ยังมีการระดมทุนรวมผ่านตลาดรองหลังจาก เข้าจดทะเบียนซื้อขายในตลาดหุ้นไทยแล้ว และจากข้อมูลพบว่า บริษัทจดทะเบียนที่จัดเป็นธุรกิจครอบครัวมีบทบาทสำคัญใน การเสริมสร้างการเติบโตของเศรษฐกิจไทยทั้งทางตรงและทางอ้อม ทั้งในบทบาทของหน่วยงานสร้างรายได้ ผู้จ่ายภาษีเงินได้ นิติบุคคลให้ภาครัฐ และหน่วยงานกระจายรายได้จากการจ้างงานพนักงาน ดังนั้น “ธุรกิจครอบครัว” อาจเป็นอีกเครื่องยนต์ หนึ่งที่ภาครัฐควรให้ความสำคัญสนับสนุนให้ธุรกิจครอบครัวให้สามารถแข่งขันได้ เติบโตอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน

¹⁴ ข้อมูลจำนวนพนักงาน ปี 2561 - 2565 ใช้ฐานข้อมูลจำนวนพนักงานที่จัดทำโดยฝ่ายวิจัย ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ที่รวบรวมจำนวนพนักงาน ของบริษัทจดทะเบียนแต่ละบริษัทตามที่เปิดเผยในแบบฟอร์ม 56-1, รายงานประจำปี และแบบฟอร์ม 56-1 One Report ขณะที่ข้อมูลจำนวนพนักงาน ปี 2566 ใช้ข้อมูลของบริษัทจดทะเบียนเปิดเผยใน 56-1 One Report Structure Data จาก SETSMART (ข้อมูล ณ 25 มิถุนายน 2567)

¹⁵ จำนวนพนักงานที่เป็นลูกจ้างภาคเอกชนจากฐานข้อมูล “จำนวนผู้มีงานทำ จำแนกตามสถานภาพการทำงาน” ของสำนักงานสถิติแห่งชาติ ที่รายงานที่ ระบบบัญชีข้อมูลภาครัฐ (Government Data Catalog Smart Plus)